

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quidnam præstet certitudinem, quod quis sit Excommunicatus vitandus?
§. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

his auditis, Archiepiscopus, & Conferatur (inquit) Parochiæ ministerium amico, sed ne tibi sola spes, quæ fallax esse consuevit, ad blandiatur, quandoquidem universi juris mei Vicarium propediem Romam legaturus sum, te nunc in ejus, muneris locum substituo, optata nostra, interim, dum ille redit, promovebit Deus, Plausum dedimus adhuc, quorquor ibi aderamus omnes; Ille ergo Beneficio auctus, hic novo munere decoratus, cum gratias bono Antifisti egissent, læti discessere, Examinatorumque confessus, felici omnia, dissolutus est.

§. III.

Quid nam præstet certitudinem moralem, quod quis sit excommunicatus Vitandus, vel Denuntiatus?

1. Ex omnium sententia ad obligandos Fideles, ut excommunicatum à sua communicatione repellant, requiritur certitudo moralis, quod quis sit excommunicatus vitandus, hoc est, quod sit denunciatus publicè, vel publicus percussor Clerici, & quod non fuerit absolutus. Hæc ergo in præsentia sunt aliquanto distinctius explicanda.

2. Dico Primo, si sit probabile, aliquem esse excommunicatum Vitandum, & item probabile non esse, posse à te illum vitari, & posse non vitari, quia potes alterutram ex his probabilitatibus amplecti. Quod si sit probabile, illum esse excommunicatum Vitandum, sed nulla probabilitas appareat, illum talem non esse, vitari certè is à te debet, quia in hac materia, hæc dicitur, & est certitudo moralis.

3. Dico tamen Secundo, ad expellendum, excommunicatum à Judicio, concludenter esse probandam excommunicationem, & denuntiationem, nec satis esse probabilem, seu verisimilem, ita enim deciditur *Cap. 1. de Except. in 6.*

4. Dico Tertio. Quid, si, facta morali diligentia (quæ omnino facienda est) remaneat negativè dubium, An, Primo, quis sit Excommunicatus. An, Secundo, sit Denuntiatus. An, Tertio, sit ab excommunicatione vitanda absolutus?

5. Respondeo, in Primo, & Secundo casu

non obligaris à illum vitare, quia possidet tua libertas. Excipit Suarez, b alique, nisi agatur de administratione, vel receptione Sacramentorum, de qua te nos & alibi. In Tertio, obligaris, quia tunc possidet, ut supponis, excommunicatio vitanda. Absolutio autem est dubia.

6. Dico Quarto. Uudenam haberi possit prædicta certitudo moralis, quod quis sit Excommunicatus, Denuntiatus nominatim?

Respondeo. Habetur Primo, à fama publica, quæ sit à viis fide dignis orta. Secundo, à Testimonio duorum, vel trium fide dignorum asserentium, hunc esse denunciatum. Tertio, à Testimonio Parochi ostensis literis excommunicationis, & denuntiationis, secus, si is solum voce testaretur: quia uni Testi, quamvis digno non teneor credere, quamvis possim. Addo, uni Testi, licet digno, non esse Fidem habendam, quando agitur de gravi alterius præjudicio.

7. Quæ dicta sunt proportionaliter applica ad certitudinem, quæ requiritur, ut Percussor publicus Clerici à te, qui ejusmodi percussioni non adfuit, vitandus sit.

8. Dico Quinto, unde nam habeatur similis certitudo, quod quis licet fuerit excommunicatus Vitandus, nunc tamen sit absolutus?

9. Respondeo, ex similibus Testimoniis, quæ jam modo indicavimus, Quare moralem certitudinem Absolutionis præstabit tibi, Primo, eadem fama publica, Secundo, idem Testimonium duorum, vel trium, imo hic sufficit Testimonium unius fide digni; jam enim dixi uni fide digno me posse fidem habere, multo magis in casu, de quo loquimur, in quo agitur de favore. Tertio, dictum ipsius excommunicati, si aliàs, spectata conditione personæ, & negotii, prudenter ipsi credi potest. Quarto, longum tempus, ipsumque, cum sit timorata conscientia, se, ut non excommunicatum gerere.

10. Dico denique sexto, Quid si certo sciam ex tua confessione Sacramentali, te esse excommunicatum? possumne tunc, vel debeo te vitare?

Respondeo: d Quamvis, si à te extra Confessionem sciam, vitandum te esse, debeam te vitare, quia tuum Testimonium facit mihi moraliter certam tuam excommunicationem; tamen, si id sciam in tua confessione,

a *Lege quæ in hanc re dixi lib. 1. in Decal. c.*

3. §. 7. V. *Censura.*

b *Suar. L. 7. a. 20.*

Avil. apud Castropol. l. c. n. 25.

c Lib. 1. Decal. c. 3. §.

4. o. 20.

d *Suar.*

Avil. Bonac. Delm.

go. alique cit. à Lean.

de Pen. 17. §. d. 10. g.

12.

Confessione, nullo modo possum te vitare, neque in publico, neque in occulto, quia, ut alibi dixi, nunquam possum uti scientia habita in confessione in incommodum Poenitentis.

Quicquid ergo distinguat a Leander, qui dicit, a Leand. ibidem & rursus d. de excom. m. q. 2. te posse vitare, non in publico, sed in Secreto, licet ad id non tenearis, absolute enim dico, nunquam te posse.

Finis Tractatus Primi de Excommunicatione.

TRACTATUS SECVNDVS.
SELECTA
DE
SUSPENSIONE.

CAPIT. I.

Modus dignoscendi, quandonam Suspendio sit Censura, quandonam mera poena?

1. **I**Um Suspendio, quae nihil aliud est, nisi Censura, vel Poena Ecclesiastica, qua Clericus privatur usu potestatis ei convenientis, aut ratione Officii Clericalis, aut ratione Beneficii, quod forte Clericus habet, aut ratione utriusque, quae certe ultima privatio utriusque, id est Officii, & Beneficii, esset adaequata, & plena Suspendio; Cumque ea, ut Censura, sit illa, quae imponitur in medicinam, hoc est, ut sic fidelis respiciat in obedientia, ut autem pura poena, sit illa, quae imponitur in vindictam delicti commissi, hoc est in ejus delicti punitionem, cum inquam haec ut se habeant, operosum est, cognoscere, utro ex his modis imponatur, & tamen id cognoscere, est omnino necessarium propter diversam doctrinam, quae a Sacris Textibus, & a Doctoribus datur pro alterutra.

a Suar. de Suss. d. 25. utra. sec. 1. n. 3.
b Suar. ib. d. 26. sec. 1. n. 15.

2. Suarez a hanc Regulam tradit. Tunc Suspendio est pura Poena, & non Censura, quando imponitur ad certum tempus; Quando vero est Censura, non habet terminum praefixum. Addit b alibi, si ex materia, & si

ne legis constet, suspensionem non ferri tantum pro delicto commisso, sed, ut a Contumacia recedatur, esse Censuram; si constet ferri tantum pro delicto commisso, meram esse poenam.

3. Id ipsum Gaspar e Hurtadus distinctius sic habet. Si Suspendio feratur, vel addendo, in perpetuum, vel sine spe relaxationis, vel ad tempus limitatum, v.g. Ad biennium. Ad triennium, & c. vel donec Reus se ipsa satisfaciatur, vel donec Judex judicaverit, vel ad beneplacitum Judicis, vel simili quopiam modo independenter ab ipsa Poenitentia delinquentis, semper erit pura poena, etiam si lata sit ob contumaciam. Si vero feratur absque assignatione ulla temporis sic v.g. Nisi hoc feceris, Suspendis maneat, si hoc feceris Suspendis sis, &c. Tunc erit Censura, seu Poena Medicinalis; cujus Censurae duratio erit valde dependenter a voluntate delinquentis: remittenda enim erit, quando ipse delinquens respiciat.

4. Haec doctrina Hurtadi est vera, solum illi addendum est id, quod numero secundo addidit Suarez. Saepè enim potest occurrere, ut ex circumstantiis, & ex verbis, vel ex fine legis appareat, Suspendionem, cui nullus terminus praefigitur, esse puram poenam: Si enim sic dicatur. Sit Suspendis, quia tale delictum commisisti; num dubitabis hanc esse puram poenam? Sanè ejusmodi ego puto esse Suspendionem illam absolute prolatam contra culpabiliter ordinatum ante legitimam aetatem, cujus supra